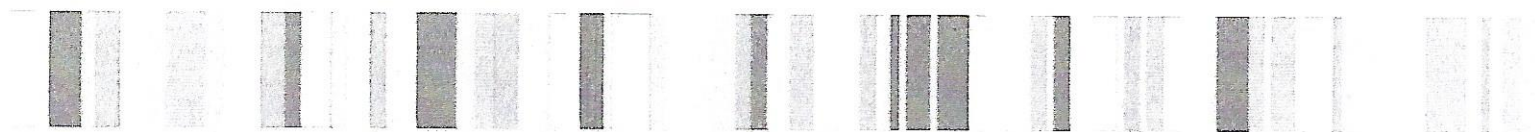


SUNDHED SYGELIGHED

JANUAR 2000



... & UDVIKLINGEN SIDEN 1987

Redigeret af:
Mette Kjøller & Niels Kr. Rasmussen

Statens Institut
Folkesundhed

Forord

Hermed offentliggør Statens Institut for Folkesundhed (SIF) sin tredje nationale undersøgelse af sundhed og sygelighed i den voksne, danske befolkning.

Med instituttets program for sundheds- og sygelighedsundersøgelser (SUSY) indsamles der data til brug for statslig, amtskommunal og kommunal planlægning og - sundheds- overvågning samt til brug for forskning og analyser. Undersøgelserne indsamler data om sundhed og sygdom og forhold af betydning herfor – f.eks. om risikofaktorer i livsstil og levekår – som ikke er tilgængelige i de registerbaserede informationssystemer.

SUSY-2000 er baseret på stikprøve på ca. 22.500 voksne danskere. Den store stikprøve er sammensat således, at der indgår data fra ca. 1.000 svarpersoner fra hvert amt. Således giver undersøgelsen hver enkelt amtskommune adgang til et solidt planlægningsmateriale. Dette er et klart fremskridt i forhold til de tidligere gennemførte sundheds- og sygelighedsundersøgelser fra 1987 og 1994, der havde stikprøver på ca. 6.000 personer. Undersøgelsens resultater giver bl.a. mulighed for at vurdere udviklingen i Folkesundhedsprogrammet.

SUSY-undersøgelserne fik i efteråret 2001 egen hjemmeside under SIFs generelle hjemmeside (www.susy.si-folkesundhed.dk). På hjemmesiden findes generel information om sundheds- og sygelighedsprogrammet tillige med en publikationsliste fra undersøgelsesprogrammet. Endvidere præsenteres spørgeskemamaterialet fra 2000 med randfordelinger. Sidst men ikke mindst er hjemmesiden indgangen til en interaktiv database fra undersøgelsen.

Den interaktive database har to formål. For det første at præsentere selve svarfordelingerne fra interviewdelen samt for hvert enkelt spørgsmål at give mulighed for at se de underliggende køns- og aldersspecifikke svarfordelinger og svarfordelingen i amterne, vist på et Danmarkskort. For det andet at give adgang til at udføre supplerende analyser af datamaterialet, fortrinsvis på de centrale variable i undersøgelsen (kerne-

elementerne) samt at foretage analyser på amtsniveau. Institutet vil i 2002 afholde kurser for potentielle brugere af databasen.

Undersøgelsen er gennemført af en projektgruppe bestående af seniorforsker, cand. psych. Mette Kjøller, forskningsleder mag. scient.soc. Niels Kr. Rasmussen, forsker, cand.scient.med., ph.d. Niss Skov Nielsen, forsker, cand. scient., ph.d. Henrik Thoning (til 31. oktober 2000), forsker, cand.stat. Michael Davidsen (fra 1. maj 2001), statistiker Oia Ekholm (fra 15. august 2000), kontorfuldmægtig Hanne Mortensen, stud. stat. Ulrik Moss Hesse og systemplanlægger Christian Roepstorff (til 31. august 2001).

Mette Kjøller har som projektleder – i samarbejde med Niss Skov Nielsen – været ansvarlig for gennemførelsen af alle projektets faser – fra spørgeskemaudarbejdelse, dataindsamling og oparbejdning af data til analyseplan og afrapportering. Michael Davidsen har i samarbejde med Oia Ekholm og Ulrik Hesse forestået den statistiske analyse samt den edb-mæssige tilrettelæggelse og dokumentation. Mange andre har bidraget til udarbejdelsen af spørgeskemamaterialet, dataindsamlingen eller afrapporteringen. Afdelingslæge, speciallæge Lis Keiding har været ansvarlig for undersøgelsens tema vedrørende miljø og risikooplevelse i forbindelse hermed, speciallæge Karin Helweg-Larsen har været ansvarlig for udformningen af temaet om vold og seksuelle overgreb og speciallæge ph.d. Anne Nielsen for belysningen af børns sundhedsforhold. Desuden har seniorforsker, tandlæge, ph.d. Inge Lissau og cand.scient. Jette Nygaard Jensen medvirket ved afrapporteringen. Stud.scient.san.publ. Nina Lyng, stud. scient.san.publ. Lene Kildsgaard og stud. mag. Nina Voigt har været tilknyttet undersøgelsen.

Rapporten er redigeret af Mette Kjøller og Niels Kr. Rasmussen. Hanne Mortensen har renskrevet undersøgelsens spørgeskemamateriale og i samarbejde med kontorassistent Charlotte Jensen tilrettelagt og gennemført renskrivning, lay-out og opsætning m.v. af rapporten.

Forfattere

Forord

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning og perspektiver

Mette Kjøller & Niels Kr. Rasmussen

Kapitel 1. Baggrund og formål

Mette Kjøller

1.1 Formål

Mette Kjøller

1.2 Metode

Mette Kjøller

1.3 Sundhed og sygelighed

Mette Kjøller

1.4 Forskellige perspektiver i undersøgelsen

Mette Kjøller

Kapitel 2. Læsevejledning

Mette Kjøller & Michael Davidsen

2.1 Standardtabeller, figurer og tilhørende tekstkommentarer

Kapitel 3. Materiale og metode

Michael Davidsen

3.1 Materiale

Michael Davidsen & Ola Ekholm

3.2 Udvikling af spørgeskema

Mette Kjøller

3.3 Stikprøve

Michael Davidsen & Ola Ekholm

3.4 Indsamling af data

Michael Davidsen & Ola Ekholm

3.5 Undersøgelsens population

Michael Davidsen & Ola Ekholm

3.6 Bortfald og repræsentativitet

Michael Davidsen & Ola Ekholm

3.7 Vægtning

Michael Davidsen

3.8 Sociodemografisk beskrivelse af de undersøgte populationer

Ola Ekholm & Michael Davidsen

3.9 Børn

Michael Davidsen

Kapitel 4. Sundhed og helbredsrelateret livskvalitet

Mette Kjøller

4.1 Helbredsrelateret livskvalitet

Mette Kjøller

4.2 Psykisk funktion og velbefindende

Mette Kjøller

4.3 Funktionsniveau blandt 60-årige eller derover

Niss Skov Nielsen

4.4 Tandstatus

Inge Lissau

Kapitel 5. Sygelighed

Mette Kjøller

5.1 Langvarig sygdom

Mette Kjøller

5.2 Astma, høfeber og anden allergisk snue

Mette Kjøller & Lis Keiding

5.3 Specifikke sygdomme og lidelser

Ola Ekholm

5.4 Gener og symptomer inden for en 14-dages periode

Mette Kjøller

5.5 Ulykker

Ola Ekholm

Kapitel 6. Børns sygelighed

Anne Nielsen

Kapitel 7. Sygdomsafbøjning og brug af sundhedsvæsenet

Mette Kjøller

7.1 Kontakt til læger og andre behandlere inden for en 3-måneders periode

Mette Kjøller

7.2 Alternativ behandling

Mette Kjøller

7.3 Brug af medicin og naturlægemidler

Niss Skov Nielsen

7.4 Reaktioner på gener og symptomer inden for en 14-dages periode

Mette Kjøller

7.5 Brug af forebyggende ordninger

Jette Nygaard Jensen

7.6 Supplerende helbreds- og sundhedsforsikringer

Niss Skov Nielsen

Kapitel 8. Konsekvenser af sygdom	Niels Kr. Rasmussen
8.1 Aktivitetsbegrænsning, sygefravær og førtidspension	Inge Lissau & Niels Kr. Rasmussen
8.2 Brug af hjælpemidler	Mette Kjøller
Kapitel 9. Sundhedsadfærd	Niels Kr. Rasmussen
9.1 Indsats for at bevare eller forbedre helbredet	Inge Lissau
9.2 Rygning	Niss Skov Nielsen
9.3 Fysisk aktivitet	Jette Nygaard Jensen & Niss Skov Nielsen
9.4 Alkohol	Niss Skov Nielsen
9.5 Kost	Inge Lissau
9.6 Svær overvægt og undervægt	Inge Lissau
9.7 Brug af euforiserende stoffer	Niss Skov Nielsen
Kapitel 10. Sociale relationer og borgerinddragelse	Jette Nygaard Jensen & Mette Kjøller
Kapitel 11. Arbejds miljø	Jette Nygaard Jensen
Kapitel 12. Miljø i eller nær boligen og oplevelse af miljørisici	Lis Keiding
12.1 Boligmiljø	Lis Keiding
12.2 Oplevelse af risiko for eget helbred ved miljøpåvirkninger	Lis Keiding
Kapitel 13. Vold og seksuelle overgreb	Karin Helweg-Larsen
Kapitel 14. Selvmordsadfærd	Mette Kjøller
Litteratur	
Forfattere	
English summary, reading guide and list of standard tables	Denise Sanderson
Bilag	
A Klassifikation af udvalgte variable	Mette Kjøller
B Vægtning og statistiske metoder	
B1 Vægtning	Michael Davidsen
B2 Standardtabeller	Michael Davidsen
B3 Dikotomiseringer	Michael Davidsen
B4 Vægtning af data om børn	Michael Davidsen
B5 Standardtabeller om børn	Michael Davidsen
B6 Usikkerhed på procentandel og omregning til antal i befolkningen	Michael Davidsen & Ola Ekholm
C Befolkningsudviklingen 1987-2000	Ola Ekholm & Michael Davidsen
D Statistiske tabeller	